



## **Notitie**

**De ondersteuningsniveaus van**

**Basisschool Dierdonk**

**September 2016**

**Managementteam d.d. 26-09-2016**

**Medezeggenschapsraad d.d. 27-09-2016**

**Teamvergadering d.d. 05-10-2016**

## Voorwoord

In deze notitie “De ondersteuningsniveaus van basisschool Dierdonk” wordt een concrete beschrijving gegeven van het niveau van de ondersteuning die een leerling op basisschool Dierdonk kan ontvangen. Er is uitgewerkt welke vorm van ondersteuning onder welk niveau valt en wat daarbij de verantwoordelijkheden van de betrokkenen zijn.

Zodoende kan eenieder, die betrokken is bij de (extra) ondersteuning voor leerlingen, de nodige informatie tot zich nemen. De diverse stappen in een begeleidingstraject zijn hierdoor ook toetsbaar.

Deze notitie is opgesteld door het team van interne begeleiders leerlingondersteuning.

### **Hoe gaan wij om met het ontwikkelingsperspectief?**

Uit onderzoek is gebleken dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de meeste voortgang boeken als zij zo lang mogelijk bij het programma van hun basisgroep worden gehouden, zo nodig aangevuld met geïntensiveerde oefening en instructie (convergente differentiatie). Toch zijn er leerlingen die vanwege hun specifieke onderwijsbehoeften geheel of gedeeltelijk zijn losgekoppeld van het reguliere curriculum van de eigen groep, en een individueel programma hebben. Soms is dit een eigen leerlijn voor taal en rekenen, soms is dit een eigen leerlijn voor slechts een vak. Door middel van het ontwikkelingsperspectief tonen wij aan dat deze leerlingen als gevolg van beperktere capaciteiten een eigen leerlijn hebben. Daarnaast willen wij laten zien dat deze leerlingen voldoende voortgang boeken en blijven boeken. We maken gebruik van een digitaal OPP instrument, wat er voor zorgt dat de ontwikkeling van deze leerlingen kan worden beoordeeld.

### **Hoe gaan wij om met leerlingen die (tijdelijk) een aangepast aanbod krijgen, waarvoor geen OPP nodig is?**

Het betreft hier leerlingen die vanuit een ondersteuningsbehoefte een aangepast aanbod ontvangen (lichte ondersteuning) in hierboven genoemde ‘Oase’.  
De begeleiding wordt planmatig vastgelegd.

## **Inleiding**

De wet Passend Onderwijs is per augustus van 2014 vigerend. Deze gaat er van uit dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs. Wanneer een kind aangemeld wordt op een school is de school verplicht te bekijken of ze het onderwijs, binnen de onderwijsbehoeften van dit kind, kan bieden. Dit betekent dat er een dekkend netwerk van arrangementen moet zijn. Arrangementen die er voor zorgen dat elke leerling de ondersteuning kan krijgen die nodig is. Deze ondersteuning kan zeer divers van aard zijn. Van bijvoorbeeld een extra training van een leerkracht, een fysieke aanpassing van het gebouw tot en met plaatsing in het speciaal onderwijs.



De ondersteuning geboden kan worden binnen Passend Onderwijs is onder te verdelen in:

*Basisondersteuning:*

Basisondersteuning zijn preventieve en licht curatieve interventies. Deze preventie is er op gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor leerlingen als medewerkers) maakt deel uit van de basisondersteuning.

Wanneer op een bepaald moment wordt gesignaleerd dat meer ondersteuning nodig is dan de school op dat moment zelf kan bieden gaan we spreken over extra ondersteuning. Deze extra ondersteuning wordt verdeeld in lichte (extra) ondersteuning en zware (extra) ondersteuning

*Lichte (extra) ondersteuning:*

Lichte (extra) ondersteuning wordt beschreven in benodigde expertise en voorzieningen die nodig zijn om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling (en daaraan gekoppeld de hulpvraag van de leerkracht). Deze vorm van extra ondersteuning wordt zoveel mogelijk op de eigen reguliere school onder verantwoordelijkheid van het eigen schoolbestuur georganiseerd en vanuit de aan het schoolbestuur toegekende middelen gefinancierd. Er zijn diverse arrangementen mogelijk waarbij geprobeerd wordt het arrangement zo passend mogelijk te maken bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Hierbij kan het ook zijn dat er een arrangement gemaakt wordt waarbij een deel van het onderwijs op een andere (speciale) school plaats kan vinden.

*Zware (extra) ondersteuning:*

Wanneer bovenstaande lichte (extra) ondersteuning niet toereikend is, wordt er overgegaan naar zware (extra) ondersteuning. Het betreft hier een verwijzing naar een school voor speciaal onderwijs.

**Gebruikte afkortingen:**

- **IB:** Interne Begeleider
- **OPDC:** Orthopedagogisch Didactisch Centrum ( in ons geval 'de Toermalijn' in Helmond)
- **O&O:** Opvoed Ondersteuner
- **GZO:** Groot Zorgoverleg
- **SOVA:** Sociale Vaardigheden
- **DST/Klepel/EMT/PI-dictee:** lees/spellingstoetsen
- **OPP:** Ontwikkelingsperspectief
- **TLV:** Toelaatbaarheidsverklaring
- **SO:** Speciaal Onderwijs
- **SBO:** Speciaal Basisonderwijs



## Ondersteuningsniveaus basisschool Dierdonk

Om de leerlingen op basisschool Dierdonk binnen hun ontwikkeling goed, planmatig te kunnen begeleiden en volgen, is de basis- en extra ondersteuning opgedeeld in vijf ondersteuningsniveaus. Hierbij is een concrete koppeling naar de praktijk gemaakt.

Hieronder volgt een uitwerking van de verschillende ondersteuningsniveaus op basisschool Dierdonk.

### Ondersteuningsniveau 1: (Basis)

Betreft in beginsel alle leerlingen.

Ook leerlingen die incidenteel extra werk krijgen voor een bepaald vakgebied omdat ze daar een ondersteuningsbehoefte hebben. Verder betreft dit ook leerlingen die incidenteel extra uitdagend werk krijgen op een bepaald vakgebied, maar niet met een *Routeboek* (compacten) en *Levelwerk* (verdiepen) werken.

Verantwoordelijkheden:

- De leerkracht de cyclus van het handelingsgericht werken toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren)
- De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming.
- De leerkracht houdt de interne begeleider leerlingenondersteuning op de hoogte
- De leerkracht onderhoudt het contact met de ouders
- De leerkracht beslist op basis van observatie en signalering of een leerling doorgaat naar ondersteuningsniveau 2.
- De interne begeleider leerlingenondersteuning draagt zorg voor een toegankelijke orthotheek
- De interne begeleider leerlingenondersteuning draagt zorg voor de juiste signalering- en observatie instrumenten op de eigen school.
- De interne begeleider controleert of de dossieropbouw helder is.
- De leidinggevende creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkracht.



## Ondersteuningsniveau 2: (Basis)

Wat	Bijzonderheden:
<p>Leerling in een groepsplan met <u>een specifieke aanpak voor een bepaalde periode</u>.</p> <p>Bijvoorbeeld een leerling die:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>structureel</u> in een instructiegroep zit voor een bepaald vakgebied(en)</li> <li>- werkt met Routeboek (compacten) &amp; Levelwerk (verdiepen) voor een bepaald vakgebied(en)</li> <li>- <u>structureel</u> extra uitdagend werk krijgt op een bepaald vakgebied, maar niet met een Routeboek (compacten) en Levelwerk (verdiepen) werken.</li> <li>- die <u>structureel</u> extra huiswerk krijgt voor een bepaald vakgebied omdat hij/zij hier een onderwijsbehoefte heeft.</li> <li>- <u>structureel</u> extra ondersteuning krijgt op sociaal-emotioneel gebied binnen de groep</li> <li>- <u>structureel</u> extra ondersteuning krijgt op gedrag en/of werkhouding binnen de groep</li> </ul>	<p>Wanneer de periode van structurele ondersteuning wordt geëvalueerd en afgesloten kan de leerling teruggeplaatst worden naar ondersteuningsniveau 1.</p> <p>Wanneer de periode van structurele ondersteuning wordt geëvalueerd en gecontinueerd of aangepast wordt blijft de leerling in ondersteuningsniveau 2</p> <p>Wanneer de periode van structurele ondersteuning wordt geëvalueerd en niet het gewenste effect heeft opgeleverd en er meer nodig blijkt te zijn gaat de leerling naar ondersteuningsniveau 3.</p>
Structurele aanpassingen dyslexie	
Incidentele Oase ondersteuning	

### Verantwoordelijkheden:

- De leerkracht de cyclus van het handelingsgericht werken toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren)
- De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming.
- De leerkracht onderhoudt het contact met de ouders
- *De leerkracht beslist in overleg met de intern begeleider leerlingenondersteuning of een leerling doorgaat naar ondersteuningsniveau 3.*
- De interne begeleider leerlingenondersteuning draagt zorg voor een toegankelijke orthotheek.
- De interne begeleider leerlingenondersteuning draagt zorg voor de juiste signalering- en observatie instrumenten op de eigen school.
- De interne begeleider controleert of de dossieropbouw helder is.
- De leidinggevende creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkracht.



## Ondersteuningsniveau 3: (Basis)

Wat	Bijzonderheden:
Leerling met een individueel plan van handelen.	Op het moment dat het individuele plan wordt afgesloten en voldoende effect heeft gehad kan de leerling terug naar ondersteuningsniveau 2.
IB-er begeleidt het proces van hulpvraag tot begeleiding Inschakelen orthopedagoog Inschakelen van autismespecialist Inschakelen van hoogbegaafdheidsspecialist Inschakelen Schoolondersteuner/AB-er (observatie/advies) Inschakelen schoolondersteuner (OPDC) Inschakelen reken- en taalcoördinator Inschakelen O&O (Opvoed Ondersteuner) Inschakelen GGD (Gewestelijke Gezondheids Dienst) Bespreking GZO (Groot Zorg Overleg)	Op het moment dat de leerling/leerkracht na hulp van een van deze specialisten weer vooruit kan en deze hulp niet meer nodig heeft, kan de leerling terug naar ondersteuningsniveau 2
Deelname SOVA-training Deelname Kanjerklas Deelname traject dyslexiebehandeling Structurele deelname Oase overig (leerling coaching, individuele begeleiding)	Op het moment dat de training/behandeling is afgesloten en de leerling kan zelfstandig weer vooruit, kan de leerling terug naar ondersteuningsniveau 2
Afname DST/Klepel/EMT/PI-dictee Nadere analyses en diagnostische gesprekken in overleg met de IB-er	Wanneer de toetsen/analyses/gesprekken geen risico-score uitwijzen en/of men een aanpassing voor de aanpak in de klas heeft waarmee de leerling/leerkracht vooruit kan, kan de leerling terug naar ondersteuningsniveau 2.
Doublure	Gedurende het jaar van doublure blijft de leerling in ondersteuningsniveau 3, de jaren daarna kan de leerling in ondersteuningsniveau omlaag gaan als de leerling naar behoren functioneert in de groep.



### Verantwoordelijkheden:

- De leerkracht de cyclus van het handelingsgericht werken toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren)
- De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming.
- De leerkracht onderhoudt het contact met de ouders, *indien wenselijk kan de intern begeleider aansluiten bij de gesprekken.*
- *De leerkracht en interne begeleider leerlingenondersteuning maken een voorstel over het vervolgniveau en bespreken dit advies met de leidinggevende.*
- *Wanneer er gedacht wordt aan doublure dient er contact te zijn met interne begeleider en leidinggevende. Voor het beleid aangaande 'doublure' verwijzen we naar de schoolgids.*
- De interne begeleider leerlingenondersteuning draagt zorg voor een toegankelijke orthotheek.
- De interne begeleider leerlingenondersteuning draagt zorg voor de juiste signalering- en observatie instrumenten op de eigen school.
- De interne begeleider controleert of de dossieropbouw helder is.
- De leidinggevende creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkracht en intern begeleider.



## Ondersteuningsniveau 4: (Licht)

Wat	Bijzonderheden:
Onderzoeken door school gefaciliteerd (dyslexie, intelligentie, gedrag, dyscalculie)	Bij afronding van het onderzoek wordt er bekeken in welk ondersteuningsniveau het kind hoort.
Deelname E-r@smusklas	Deels aangepast onderwijsaanbod voor hoogbegaafden
OPP (Ontwikkelingsperspectief) opstellen	Zie beleidsstuk 'Ontwikkelingsperspectief en het loslaten van de leerlijn'
Loslaten van de leerlijn voor een bepaald vakgebied (noteren in OPP)	Zie beleidsstuk 'Ontwikkelingsperspectief en het loslaten van de leerlijn'

### Verantwoordelijkheden:

- De leerkracht de cyclus van het handelingsgericht werken toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren)
- De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming, *interne begeleiding draagt zorg voor monitoring.*
- *De leerkracht onderhoudt met ondersteuning van de interne begeleider het contact met ouders, indien wenselijk kan de leidinggevende aansluiten bij de gesprekken.*
- *De leerkracht, interne begeleider leerlingenondersteuning en leidinggevende maken een voorstel over het vervolgniveau. Indien het advies is dat een leerling doorgaat naar ondersteuningsniveau 5 bespreekt de leidinggevende dit met de directeur.*
- De leidinggevende creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkracht en interne begeleider.





## Ondersteuningsniveau 5: (Extra)

<b>Wat</b>	<b>Bijzonderheden: (terug in zorgniveau)</b>
Verwijzing naar het SO/SBO d.m.v. triade en toelaatbaarheidsverklaring (TLV)	In deze gevallen blijven de leerlingen in dit ondersteuningsniveau totdat ze van de basisschool af gaan. Let op: de basisschool blijft wel betalen voor de leerling gedurende het verblijf op de SBO/SO-school!
Tijdelijke plaatsing SO/SBO	Doelen worden in samenspraak met de ouders en SO/SBO school opgesteld, er is regelmatig overleg over de vorderingen.
Structurele intensieve opvang en begeleiding in de Oase. Op integrale wijze wordt een leerling minimaal 2 uur per dag begeleid in de Oase. Dit als mogelijk laatste stap richting SO/SBO	Terugplaatsing in niveau 4 wanneer de leerling in staat is te (re)integreren in de reguliere groepssetting.

### Verantwoordelijkheden:

Bij structurele intensieve opvang in de OASE:

- *De leerkracht past de cyclus van het handelingsgericht werken toe (signaleren, analyseren, handelen, evalueren) met ondersteuning van de interne begeleider en OASE-begeleider*
- *De leerkracht is verantwoordelijk voor dossiervorming, interne begeleiding draagt zorg voor monitoring.*
- *De leerkracht onderhoudt samen met de interne begeleider en leidinggevende het contact met ouders. Bij gesprekken is de leidinggevende gespreksleider.*
- *De leidinggevende creëert randvoorwaarden voor professionaliseren van de leerkracht en interne begeleider.*

Bij tijdelijke plaatsing of verwijzing:

- *De interne begeleider draagt zorg voor dossiervorming.*
- *De interne begeleider onderhoudt samen met de leidinggevende het contact met ouders en de S(B)O-school gedurende de periode van plaatsing.*

